

הייע עממי' משום דכתיב בכל קדש לא חגע ואחוק קדש למקדש אבל ר' יהושע דיליף מכל מהור יאכל בשר • והגש למעוטי פסח הבא בטומאה איהו לא מוקי ללכתי זריקה ופקח ל' מיעובא לפני זריקה מאשר יקרב בכוף פ"ב דמילה (יו"ד ב') כדריש ר' אלעזר בן שמוע החסי וכו' כל הכוונה עולה כהוגן וארוחן ציה דלא תקשי לן הא דדריש לעיל (ס) לפני זריקה מכל טהור וגו' והגש וכן הוא במנחה פ"ג (ק"ה ע"ב) ולקמן דריש (אמר פ' ד' פס' ז') מאשר יקרב וכו' בפס"ב דמילה (שכ') ולפמ"ש א"ש דהאי ר' אליעזר א"ה ר' אלעזר בן שמוע וכו' יהושע וכו' כ"ל • ועפ"ז ל"ל לתרן קושיה האל"ה שהבאחי לעיל דג"ה אין חייבים עליו שהק' דלר' יוחנן מאי אריז דפטורים מכת • הא ממלקות נמי פטורים • ולפי הא"ל לק"מ דהאי דינא דר' יוחנן דלפני זריקה לא לקי למאן דליף אחריה בטומאה טומאתו ודאי אמת הוא • דכין אי ניילף גז"ש בטומאה דמקדש דאשר יקרב סוף סוף לא כתיב טומאה אלא לאחר זריקה אי משום דכל מהור יאכל בשר גלי אחרווייהו טומאתו דמירי לאחר זריקה אי משום דאשר יקרב גלי אחרווייהו דבקרבו מחיריו משהני • אבל לענין פסח הבא בטומאה לר' יהושע דיליף ל' מכל מהור יאכל בשר שפיר י"ל דמלקות איכא מנז"ש דטומאתו דהיינו דיליף גז"ש בטומאתו דכתיב בקרא דאשר יקרב • מוטמאתו דכתיב בבית המקדש כדכ"ל לר' יהושע דהייב בבית המקדש אי לוי דגלי קרא כל בשר יאכל דבעי' ואלכתן בבית המקדש דאיכא אזכרה אפי' בשעה שמוהר לבמאי מהיב ליכנס • שפיר י"ל דאף באבילות קדש איכא אזכרה וקרא דכל מהור יאכל לא ממעט אלא מכתה וחדש שכן הוא דל"ב תקשי לר' יוחנן מ"ס מחייב ר' יהושע בבית המקדש כיון דפסח בטומאה כיון דפסח באבילות קדש לגמרי • ויליף טומאתו טומאתו נימא אין גז"ש למחלה והדר יילף מקדש מקדש דהך גז"ש לפסחו לגמרי אף בבית המקדש א"ו לא סייך למילף גז"ש מקרא דאשר יקרב לענין מיעוט לפסח הבא בטומאה • ואדרבא ילפינן גז"ש איפכא קדש ממקדש לההיר אפי' פסח הבא בטומאה דבכרת דגלי קרא כל מהור יאכל גלי ומאי דלא גלי לא גלי וא"ש ו"ל לפני זריקה לבא בטומאה דלפני זריקה הלוי בגוף הקרבן שאינו קרוי קדש להחייב עליו משום טהור' עד שיקרבו מחיריו • הלכך כיון דשמתיק דלא מחייב עד לאחר זריקה אשילו אי מקרא אחרינא נפקא מ"מ עכ"פ קרא בלאחר זריקה ששהי ועל' קמזר • אבל בא בטומאה מילתא אחרינא הוא ובין דבעי' ליכא גיטי דבבא בטומאה משמע שפיר י"ל דיליף ב' אזכרה מיהא מנז"ש כ"ל ואם נפק לומר שאין לחלק בין לפני זריקה לבא בטומאה דכך י"ל בפסיוטות דר' יוחנן כר' יהושע ס"ל דריש מיעוטא לפני זריקה מאשר יקרב וכל מהור יאכל והגש וגו' • מוקי למעוטי פסח הבא בטומאה וגז"ש טומאתו טומאתו דיליף ר' יוחנן היי מקרא דאשר יקרב דשמה קמא לא מופנה ובכרת מופנה • ומשהי בלפני זריקה שפיר אמרי' בגמרא כי כתיב האי לאחר זריקה דהא קרא טפי' כתיב אשר יקרב דהיינו זריקה ועלה קאי וטומאתו עליו דילפה מיני' גז"ש לאזכרה ש"מ אין אזכרה אלא אחר זריקה אבל לענין פסח הבא בטומאה • דלא כתיב בהאי קרא כלל שפיר י"ל דאע"ג דזכרתה לאזכרה בטומאה קאי וטומאתו מלין למדרש גם אבא בטומאה ולא איכנס לן בגליה דגלי רחמנא בקרא אחרינא בין בלפני זריקה בין בבא בטומאה • ובין דבהאי קרא גופי' לא כתיב מיעוטא לבא בטומאה אלא לפני זריקה מהו' ממעטי' לפני זריקה מאזכרה • ובה בטומאה לא ממעטי' מאזכרה אמת' הרעב"ן ז"ל במיהושי שבזכות (ז' א') דהך גז"ש • לא נמיני אלא במייבי כריתות מחייבי כריתות נסתר זה דמחילא בבא בטומאה דליכא כרת ליתא לגז"ש וז"ע בזה • כל זרוע וכל ז' • בעזרת כהנים פירשתי דר' יהושע מוקי להאי קרא לחלוק מנחה לומר דמטרע מתחלה חוץ לשלש מחנות וז' חוץ לשתי מחנות • וימא לנפש • חוץ למחנה אחת • וכו' כמעט דריש הכי בספר אלו דברים (פ"ז ע"ב) ור' אליעזר נפקא ל' הלוק מחנות דז' מחנות נפש מולא יעמלא את מחניהם ליתן מחנה לזה ומחנה לזה ומטרע מדבר יבב שלא יהיו פסחים אחרי יושבי עמו וכו' יאדא ומכוס הכי חיימר ל' כל זרוע וכל ז' להיקייסא לפסוח מביאת מקדש בפסח הבא בטומאה הכי מפרש החס בגמרא • בשערה שמתא נפש חייבים • בגמרא הניכרסא בזמן שקמאי מחיס משתלחיס כו' אין עמאי מחיס משתלחיס כו' ולענין קמאי מחיס כלהון שנגמ' יוסר מדוקדק דבבא בטומאה נמי טמרים ליכנס נמי ואלן משתלחין כלל אבל לפי לשון התורה כהנים לא אחי' שפיר אין עמאי מהיס חייבים • דאמו רק חיובא ליכא הא לכתולה נמי כרי ומיהו לענין זבים ומטרעים נימא עפי' לישנא דמ"ב דקהי אין זבים ומטרעים חייבים • אבל לכתולה ודאי אכורים ומלקות נמי איכא אבל לשון זבים ומטרעים משתלחין קשה • דודאי משתלחין אלא כלומר אין משתלחין שלוחן הראבון בכרת • וכמו שפי' רש"י ז"ל בגמרא שם • וז"ל דבגמרא נקט אין משתלחין משום עמאי מחיס והבא נקט אין חייבים אפי' זבים ומטרעים ול"ז דווקא ויה פשוט • אין זבים ומטרעים חייבים • אם נכנס בשחיפה הפסח דהיינו מחנות עד הערב כמ"ס לעיל דג"ה ח"ל בשם הירושלמי ואם אבל בשחיפה שעה ודאי נראה דחייב אם אבל מפסח הבא בטומאה דל"ל לקודם זריקה דמחבר זריקה אבל שמשא ממילא ערבא וגדולה מזו פסק הרמב"ם ז"ל פ"ח מה' פסוה"מ ה"ס דלכל פסח קודם ללוי' בטובה חייב כרת אע"ג דמחבר ללוי' כ"ס האי דלא מחבר ולא מידי אבל אם אבל מפסח הבא בטומאה מנעד יוס ז' ז' וכה לר' יהושע דפסח באבילות משום דבעי' נשחט לפהורים וליכא ומהו לפי לישנא דירוש' דקתע הגסטר לפהורים כו' ובאיע נסתר לפהורים • אין חייבים עליו • דהיינו לומר שהמחבר למחיס אין זבים חייבים עליו לפי' יש לומר לכאורה דמבעוד יוס שאינו מותר למחיס חייבים עליו זבים וחבות ויש לדמות לנישורים דאמרי' מאי דלא אשהרי לא אשהרי לכיין זבים וחבות וכמ"ס שם • אך פ"מ נראה דפסוח דקריין ב' מותר למחיס כיון דמשא ממילא ערבא • ומאי אי נימא דבחר השחא אזלי' אפי' בבא בטומאה הוה לן למפטר איז בחר בכוף אזלין ממעט דמשא ממילא ערבא ובמ"ס א"כ ממילא מקרי ניטר למחיס' שהרי בליה יאכלוהו עמאי מחיס וז"ל לאמורים כ"ל • וכן לר"א דפסח באבילות משום דיליף קדש ממקדש דכאי' צירושלמי אע"ג דודאי לית לן למילף אלא דומיא דמקדש דלא מפטר אלא בזמן כניסה לאשוקי כנסם בליה דחייב כמ"ס צירושלמי • ה"כ באבילות לית לן למפטר אלא בזמן אבילות פ"מ נראה דפסוח דל"ל חובל מנעד יוס לכנסם בליה דמחבר כלהא עבודת השבח ומאי דאיהו הוה • אבל כאן שמשא ממילא ערבא • ובאבילות בזמן אבילה דמי ומעט ממ"כ כ"ל וכו' דמחייב באבילות משום דמחייב באבילות לבא בטומאה ודאי מבעוד יוס נמי חייב דלר"מ אין חילוק בין בא בטומאה לבא בשחיפה ח"ס • ג או יכול טומאת בשר • כחזר הרב ק"א זל ויש לו הכרח לפרש זה

(יד) בשעה שטמאי נפש חייבים - כגון שלא בשעה הקרבת הפסח (טו) ובשעה שאין טמאי נפש חייבים • כגון בשעה הקרבת הפסח שטמאי מהיס נכנסים אפילו לכתולה דקיי"ל פסח זכור דוחה טומאה: (טז) אין זבים ומצורעי' חייבי' • בהכרח אלא מלקות משום ולא יעמאו אה ממניהם אבל ליכא לחיובי' כרת דהא אחוקם לקמא לנפש ור' יהושע מוקי להאי כל זרוע וכל ז' לחלוק מחנות: • טובא' הרגף • והאי עליו אוהנפס קאי דהכי ריהסי' דקרא כל מהור יאכל בשר דמשמע הא גופי' פסח לא יאכל ועלה קאמר והנפש אשר האכל בטומאת הגוף ונכרתה: (יח) ופריך או יבול טומאת בשר • ואדלעיל קמהדר דכתיב אשר יגע בכל טמא לא יאכל צאט יברך ובה במקרא הזה לחייב כרת על טומאת בשר ועליו אבשר קאי דהא עליו לשון זכר הוא והאוכל הזכר בלשון נקבה והנפש אשר

(יד) בשעה שטמאי נפש חייבים זכים ומצורעים חייבים (טו) ובשעה שאין טמאי נפש חייבים (טז) אין זבים ומצורעים חייבים: ג וטומאתו עליו (יז) טובא' הגוף ת"ל (יח) או יכול טומאת בשר

י"ל דמלקות איכא מנז"ש דטומאתו דהיינו דיליף גז"ש בטומאתו דכתיב בקרא דאשר יקרב • מוטמאתו דכתיב בבית המקדש כדכ"ל לר' יהושע דהייב בבית המקדש אי לוי דגלי קרא כל בשר יאכל דבעי' ואלכתן בבית המקדש דאיכא אזכרה אפי' בשעה שמוהר לבמאי מהיב ליכנס • שפיר י"ל דאף באבילות קדש איכא אזכרה וקרא דכל מהור יאכל לא ממעט אלא מכתה וחדש שכן הוא דל"ב תקשי לר' יוחנן מ"ס מחייב ר' יהושע בבית המקדש כיון דפסח בטומאה כיון דפסח באבילות קדש לגמרי • ויליף טומאתו טומאתו נימא אין גז"ש למחלה והדר יילף מקדש מקדש דהך גז"ש לפסחו לגמרי אף בבית המקדש א"ו לא סייך למילף גז"ש מקרא דאשר יקרב לענין מיעוט לפסח הבא בטומאה • ואדרבא ילפינן גז"ש איפכא קדש ממקדש לההיר אפי' פסח הבא בטומאה דבכרת דגלי קרא כל מהור יאכל גלי ומאי דלא גלי לא גלי וא"ש ו"ל לפני זריקה לבא בטומאה דלפני זריקה הלוי בגוף הקרבן שאינו קרוי קדש להחייב עליו משום טהור' עד שיקרבו מחיריו • הלכך כיון דשמתיק דלא מחייב עד לאחר זריקה אשילו אי מקרא אחרינא נפקא מ"מ עכ"פ קרא בלאחר זריקה ששהי ועל' קמזר • אבל בא בטומאה מילתא אחרינא הוא ובין דבעי' ליכא גיטי דבבא בטומאה משמע שפיר י"ל דיליף ב' אזכרה מיהא מנז"ש כ"ל ואם נפק לומר שאין לחלק בין לפני זריקה לבא בטומאה דכך י"ל בפסיוטות דר' יוחנן כר' יהושע ס"ל דריש מיעוטא לפני זריקה מאשר יקרב וכל מהור יאכל והגש וגו' • מוקי למעוטי פסח הבא בטומאה וגז"ש טומאתו טומאתו דיליף ר' יוחנן היי מקרא דאשר יקרב דשמה קמא לא מופנה ובכרת מופנה • ומשהי בלפני זריקה שפיר אמרי' בגמרא כי כתיב האי לאחר זריקה דהא קרא טפי' כתיב אשר יקרב דהיינו זריקה ועלה קאי וטומאתו עליו דילפה מיני' גז"ש לאזכרה ש"מ אין אזכרה אלא אחר זריקה אבל לענין פסח הבא בטומאה • דלא כתיב בהאי קרא כלל שפיר י"ל דאע"ג דזכרתה לאזכרה בטומאה קאי וטומאתו מלין למדרש גם אבא בטומאה ולא איכנס לן בגליה דגלי רחמנא בקרא אחרינא בין בלפני זריקה בין בבא בטומאה • ובין דבהאי קרא גופי' לא כתיב מיעוטא לבא בטומאה אלא לפני זריקה מהו' ממעטי' לפני זריקה מאזכרה • ובה בטומאה לא ממעטי' מאזכרה אמת' הרעב"ן ז"ל במיהושי שבזכות (ז' א') דהך גז"ש • לא נמיני אלא במייבי כריתות מחייבי כריתות נסתר זה דמחילא בבא בטומאה דליכא כרת ליתא לגז"ש וז"ע בזה • כל זרוע וכל ז' • בעזרת כהנים פירשתי דר' יהושע מוקי להאי קרא לחלוק מנחה לומר דמטרע מתחלה חוץ לשלש מחנות וז' חוץ לשתי מחנות • וימא לנפש • חוץ למחנה אחת • וכו' כמעט דריש הכי בספר אלו דברים (פ"ז ע"ב) ור' אליעזר נפקא ל' הלוק מחנות דז' מחנות נפש מולא יעמלא את מחניהם ליתן מחנה לזה ומחנה לזה ומטרע מדבר יבב שלא יהיו פסחים אחרי יושבי עמו וכו' יאדא ומכוס הכי חיימר ל' כל זרוע וכל ז' להיקייסא לפסוח מביאת מקדש בפסח הבא בטומאה הכי מפרש החס בגמרא • בשערה שמתא נפש חייבים • בגמרא הניכרסא בזמן שקמאי מחיס משתלחיס כו' אין עמאי מחיס משתלחיס כו' ולענין קמאי מחיס כלהון שנגמ' יוסר מדוקדק דבבא בטומאה נמי טמרים ליכנס נמי ואלן משתלחין כלל אבל לפי לשון התורה כהנים לא אחי' שפיר אין עמאי מהיס חייבים • דאמו רק חיובא ליכא הא לכתולה נמי כרי ומיהו לענין זבים ומטרעים נימא עפי' לישנא דמ"ב דקהי אין זבים ומטרעים חייבים • אבל לכתולה ודאי אכורים ומלקות נמי איכא אבל לשון זבים ומטרעים משתלחין קשה • דודאי משתלחין אלא כלומר אין משתלחין שלוחן הראבון בכרת • וכמו שפי' רש"י ז"ל בגמרא שם • וז"ל דבגמרא נקט אין משתלחין משום עמאי מחיס והבא נקט אין חייבים אפי' זבים ומטרעים ול"ז דווקא ויה פשוט • אין זבים ומטרעים חייבים • אם נכנס בשחיפה הפסח דהיינו מחנות עד הערב כמ"ס לעיל דג"ה ח"ל בשם הירושלמי ואם אבל בשחיפה שעה ודאי נראה דחייב אם אבל מפסח הבא בטומאה דל"ל לקודם זריקה דמחבר זריקה אבל שמשא ממילא ערבא וגדולה מזו פסק הרמב"ם ז"ל פ"ח מה' פסוה"מ ה"ס דלכל פסח קודם ללוי' בטובה חייב כרת אע"ג דמחבר ללוי' כ"ס האי דלא מחבר ולא מידי אבל אם אבל מפסח הבא בטומאה מנעד יוס ז' ז' וכה לר' יהושע דפסח באבילות משום דבעי' נשחט לפהורים וליכא ומהו לפי לישנא דירוש' דקתע הגסטר לפהורים כו' ובאיע נסתר לפהורים • אין חייבים עליו • דהיינו לומר שהמחבר למחיס אין זבים חייבים עליו לפי' יש לומר לכאורה דמבעוד יוס שאינו מותר למחיס חייבים עליו זבים וחבות ויש לדמות לנישורים דאמרי' מאי דלא אשהרי לא אשהרי לכיין זבים וחבות וכמ"ס שם • אך פ"מ נראה דפסוח דקריין ב' מותר למחיס כיון דמשא ממילא ערבא • ומאי אי נימא דבחר השחא אזלי' אפי' בבא בטומאה הוה לן למפטר איז בחר בכוף אזלין ממעט דמשא ממילא ערבא ובמ"ס א"כ ממילא מקרי ניטר למחיס' שהרי בליה יאכלוהו עמאי מחיס וז"ל לאמורים כ"ל • וכן לר"א דפסח באבילות משום דיליף קדש ממקדש דכאי' צירושלמי אע"ג דודאי לית לן למילף אלא דומיא דמקדש דלא מפטר אלא בזמן כניסה לאשוקי כנסם בליה דחייב כמ"ס צירושלמי • ה"כ באבילות לית לן למפטר אלא בזמן אבילות פ"מ נראה דפסוח דל"ל חובל מנעד יוס לכנסם בליה דמחבר כלהא עבודת השבח ומאי דאיהו הוה • אבל כאן שמשא ממילא ערבא • ובאבילות בזמן אבילה דמי ומעט ממ"כ כ"ל וכו' דמחייב באבילות משום דמחייב באבילות לבא בטומאה ודאי מבעוד יוס נמי חייב דלר"מ אין חילוק בין בא בטומאה לבא בשחיפה ח"ס • ג או יכול טומאת בשר • כחזר הרב ק"א זל ויש לו הכרח לפרש זה

שמלכד